

Číslo rozhodnutia: 489/2022
Spisová značka: 2021/30-OAC

Bratislava 15.12.2021

U Z N E S E N I E

Komisia Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo pre posudzovanie námietok (ďalej len „odvolacia komisia“) v zmysle § 22 zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o zabezpečovaní kvality" alebo „zákon“) prerokovala námietky Prešovskej univerzity v Prešove voči rozhodnutiu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (ďalej len „agentúra“) č. 2021/30: 2696 – OAC zo dňa 6. mája 2021 a takto

r o z h o d l a :

Odvolacia komisia rozhodnutie agentúry č. 2021/30: 2696 – OAC zo dňa 6. mája 2021 **potvrďuje.**

O d ô v o d n e n i e:

Dňa 28.januára 2021 agentúra začala konanie z vlastného podnetu vo veci preverenia dodržiavania právnych predpisov a vnútorných predpisov

Prešovskej univerzity v Prešove (ďalej ako „účastník konania“) podľa § 35 ods. 14 zákona o zabezpečovaní kvality, spis. č. 2021/30-OAC. Agentúra následne listom zo dňa 16. apríla 2021 oznámila účastníkovi konania návrh zloženia pracovnej skupiny výkonnej rady agentúry (ďalej len „pracovná skupina“) na účely preskúmania podnetu agentúry.

Listom č. PU-447-2020/7170-2021 zo dňa 21. apríla 2021 účastník konania v určenej lehote podal námietky voči zloženiu pracovnej skupiny a žiadal vylúčiť z účasti na činnosti pracovnej skupiny prof. Mgr. Lukáša Fasoru, PhD.

Účastník konania vo svojom podaní identifikoval tri nasledovné dôvody na vylúčenie prof. Fasoru z preskúmania podnetu agentúry:

- účastník konania namietal zaujatosť prof. L. Fasoru z dôvodu, že bol v minulosti členom pracovných skupín v iných konaniach agentúry, v ktorých sa rozhodlo v neprospech účastníka konania (bod č. 1 a č. 2 námietok);
- účastník konania poukázal na to, že prof. L. Fasora bol do pracovnej skupiny nominovaný ako náhrada za prof. Z. Kalnickú, pričom túto zmenu účastník konania považoval za neštandardnú (bod č. 3 námietok);
- účastník konania namietal vhodnosť a objektívnosť nominácie prof. L. Fasoru v predmetnom konaní vo vzťahu ku skutočnosti, že ide o proces preverovania odborov habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov v rôznych študijných odboroch, a poukazoval na to, že prof. Fasora je odborník v študijnom odbore historické vedy, pričom v poslednom období sa na filozofickej fakulte PÚ uskutočnila iba jedna habilitácia v tomto odbore. Účastník konania vyjadril presvedčenie, že zo širokého portfólia posudzovateľov agentúry sú vhodnejší kandidáti na nomináciu za člena pracovnej skupiny (bod č. 4 námietok).

Agentúra rozhodnutím č. 2021/30: 2696 – OAC zo dňa 6. mája 2021 (ďalej len „rozhodnutie“) rozhodla, že prof. L. Fasora nie je vylúčený z účasti na činnosti pracovnej skupiny a preskúmania podnetu agentúry vo veci vedenej pod spis. zn. 2021/30. Agentúra v rozhodnutí konštatovala, že prof. L. Fasora nahradil prof. Z. Kalnickú z dôvodu, že prof. Z. Kalnická odmietla členstvo v pracovnej skupine, nakoľko deklarovala vlastný konflikt záujmov vo vzťahu k účastníkovi konania. Agentúra ďalej v súvislosti namietanej účasti prof. L. Fasoru na posudzovaniach prijatých opatreniach vysokej školy na odstránenie nedostatkov z predchádzajúcich akreditácie konštatovala, že prof. L. Fasora je uznávaným odborníkom, ktorý je schopný nezávisle a objektívne zhodnotiť, či prijaté opatrenia vysokej školy sú alebo nie sú dostatočné. Agentúra dospela k záveru, že zaujatosť prof. Fasoru nie je možné vyvodzovať z jeho účasti na činnosti pracovných skupín, ktoré v minulosti prijali stanoviská nepriaznivé pre účastníka konania.

Dňa 19. septembra 2021 bolo agentúre doručené podanie účastníka konania označené ako „*Odvolať k rozhodnutiu*“ zo dňa 16. septembra 2021 (ďalej len „námietky“). Podané námietky účastník konania odôvodnil tým, že agentúra sa v rozhodnutí nevyjadrila k časti jeho námietok (bod č. 4 námietok zo dňa 21. apríla 2021). Okrem uvedeného dôvodu účastník opätovne namietal zaujatosť prof. L. Fasoru s ohľadom na jeho predchádzajúcu účasť v pracovných skupinách pri posudzovaniach č. 2020/66-OAC a č. 2020/64-OAC a považuje

jeho nomináciu vo vzťahu k predmetu veci (preverenie dodržiavania právnych predpisov a vnútorných predpisov Prešovskej univerzity v Prešove) za neobjektívnu.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) bodu 6 zákona o zabezpečovaní kvality, *agentúra rozhoduje o námietke zaujatosti voči návrhu zloženia pracovnej skupiny.*

Podľa § 8 ods. 4 zákona o zabezpečovaní kvality, *návrh zloženia pracovnej skupiny predseda výkonnej rady oznámi účastníkovi konania. Účastník konania môže do piatich pracovných dní odo dňa, keď mu bolo zloženie pracovnej skupiny oznámené, podať odôvodnenú námietku zaujatosti voči členovi pracovnej skupiny; to neplatí, ak ide o dodatočne vymenovaného člena pracovnej skupiny podľa odseku 2 písm. a). Ak výkonná rada vyhodnotí námietku zaujatosti ako opodstatnenú, predseda výkonnej rady vymenuje nového člena pracovnej skupiny namiesto vylúčeného člena.*

Podľa § 9 ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality, *odvolacia komisia preskúmava postupy výkonnej rady a pracovných skupín na základe námietok podaných účastníkom konania k rozhodnutiam alebo k vyjadreniam výkonnej rady.*

Podľa § 22 ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality, *k rozhodnutiu alebo k vyjadreniu agentúry má účastník konania právo podať agentúre námietky do 15 pracovných dní odo dňa, keď bolo rozhodnutie alebo vyjadrenie doručené účastníkovi konania, o čom agentúra účastníka konania poučí v rozhodnutí alebo vo vyjadrení. Odvolacia komisia sa vyjadrí k námietkam účastníka konania do 90 dní odo dňa ich doručenia agentúre.*

Dňa 8. novembra 2021 a dňa 15. decembra 2021 sa uskutočnilo zasadnutie odvolacej komisie, na ktorom sa pri prerokovaní predmetných námietok zúčastnil predseda výkonnej rady agentúry a zástupca účastníka konania. V rámci tohto zasadnutia bol ustálený rozsah námietok, a teda aj predmet konania o námietkach. Odvolacia komisia po prerokovaní a posúdení námietok účastníka posúdila dospela k nasledovným záverom.

Podľa právnej teórie sa za nestrannú osobu považuje taká osoba, u ktorej pri rozhodovaní a prejednávaní veci absentujú akékoľvek predsudky a zaujatosť voči účastníkom konania a vo vzťahu k prejednáwanej veci. Pri zisťovaní, či je určitá osoba nestranná sa pritom skúmajú dva aspekty nestrannosti, a to objektívna nestrannosť a subjektívna nestrannosť, ktorá sa viaže k osobnému presvedčeniu tejto osoby a jej vnútornej zaujatosti voči účastníkovi konania. Subjektívna nestrannosť sa skúma najmä z vonkajších prejavov namietaného subjektu, z jeho

správania a vystupovania počas konania. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti sa vyžaduje dôkaz o skutočnej zaujatosti. Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko osoby, o ktorej nezaujatosti/nestrannosti sa rozhoduje, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikáť pochybnosti o nestrannosti. Z uvedeného zároveň vyplýva, že až do momentu, keď má určitá osoba možnosť sa v konaní prejaviť (vystupovaním, vyjadreniami, názormi), nie je logicky možné treťou osobou subjektívnu nestrannosť takej osoby posudzovať.

Pri objektívnej nestrannosti sa berú do úvahy vonkajšie okolnosti mimo vnútorného presvedčenia osoby, ktorá rozhoduje, prípadne jej správania, pri ktorých sa skúma, či takáto osoba poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti o jej nestrannosti. Z hľadiska objektívnej nestrannosti je irelevantné, či táto osoba je alebo nie je vnútorne nestranná, prípadne, či sa cíti byť nestrannou, podstatné je, že sa ako nestranná musí javiť v očiach strán, resp. účastníka konania. Objektívna nestrannosť sa teda neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska, ale podľa objektívnych symptómov. Tu sa uplatňuje teória zdania nezaujatosti (spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch osoby rozhodujúcej vo veci a jeho vzťahu k prejednávanej veci a účastníkovi konania. Je nevyhnuté zohľadniť skutočnosť, že spoločenské vzťahy sú v najširšom slova zmysle vzťahmi vzájomného pôsobenia medzi členmi spoločnosti a preto závažnosť, ktorá zakladá pochybnosť o nezaujatosti nastane len v prípade, keď je celkom zjavné, že vzťah takej osoby k veci, stranám má taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonnom stanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne. V zásade platí, že sú z prejednávania a rozhodovania o veci vylúčené osoby, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom tohto druhu právnej úpravy je predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania a prispieť tak k nestrannému prejednaniu veci a k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom. Za pomer osoby k veci sa považuje vzťah k veci, ak má osoba, ktorá vo veci rozhoduje, konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci.

Odvolačná komisia ako odvolací orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality preskúmala rozhodnutie agentúry a postup výkonnej rady a to s prihliadnutím na všetky dôvody a v rozsahu všetkých námietok obsiahnutých v liste č. PU-447-2020/7170-2021 zo dňa 21. apríla 2021 vrátane zdôrazňovaného bodu č. 4 námietok. Po následnom vyhodnotení odvolacia komisia dospela k záveru, že podľa článku 2 vnútorného predpisu

agentúry *Úprava konfliktu záujmov členov kolektívnych orgánov, členov pracovných skupín výkonnej rady a zamestnancov Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo* (vymedzenie konfliktu záujmov členov pracovnej skupiny) námietky účastníka konania nie sú odôvodnené. Odvolacia komisia preto konštatovala, že z predložených dokumentov v tomto konaní nezistila zaujatosť prof. L. Fasora ako člena pracovnej skupiny, pre ktoré by mal byť v zmysle § 8 ods. 4 zákona o zabezpečovaní kvality prof. Fasora v tejto veci vylúčený a namiesto neho vymenovaný nový člen pracovnej skupiny.

Odvolacia komisia poukazuje na to, že § 8 ods. 4 zákona o zabezpečovaní kvality umožňuje účastníkovi konania podať výlučne námietku zaujatosti voči členovi pracovnej skupiny. Žiadne ustanovenie zákona o zabezpečovaní kvality neumožňuje účastníkovi konania, aby samostatným podaním napádal zloženie pracovnej skupiny z iných dôvodov, napr. z dôvodu, že na zozname posudzovateľov mohli byť vhodnejší kandidáti na člena pracovnej skupiny. Teda samotná skutočnosť, že niekto je už zapísaný v zozname, zakladá túto jeho vhodnosť. Rovnako je potrebné zohľadniť skutočnosť, že Výkonná rada, resp. agentúra teda nemala právomoc rozhodnúť o námietkach účastníka konania v rozsahu bodu č. 4 námietok. Skutočnosť, že agentúra sa nevysporiadala s námietkami v rozsahu bodu č. 4, nemôže byť ďalej dôvodom na vrátenie rozhodnutia na nové konanie agentúry. Týmto však nie je dotknuté právo účastníka konania namietat prípadné porušenie zákona pri kreovaní pracovnej skupiny v rámci námietok voči rozhodnutiu vo veci samej.

Predmetné rozhodnutie prijala Odvolacia komisia v pomere hlasov 5:0.

Poučenie:

Voči tomuto uzneseniu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok.

Dr. h. c. prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD.
predseda odvolacej komisie

